

Відгук

наукового консультанта

на дисертаційну роботу Еркебаєвій Сауле Жомартівни
"Розвиток комунікативних навичок у дітей старшого дошкільного віку в умовах
оновленого змісту освіти»,
представлену на здобуття ступеня "доктор філософії" (PhD)
за спеціальністю: 8D012 (6D010100) «Дошкільне навчання та виховання»

Актуальність теми дослідження. Дисертаційна робота присвячена актуальній для сучасної дошкільної лінгводидактики проблеми, є реалізацією комунікативного підходу. Так, мета проведеного дослідження – визначити теоретико-методологічні основи розвитку комунікативних навичок у дітей старшого дошкільного віку в умовах оновленого змісту освіти, розробити комплексну програму і довести її ефективність за допомогою дослідно-експериментальної роботи.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаної літератури та додатку. Загальний обсяг роботи 153 сторінки, список використаних джерел включає 187 найменувань. За темою дисертаційного дослідження обуліковано 17 праць, що засвідчує наукову активність дисертантки.

Ступінь обґрунтованості та достовірності результатів. Достовірність і обґрунтованість результатів дослідження забезпечена на методологічному, загальнонауковому і методичному рівні; широким використанням результатів теоретичного і експериментального досліджень в освітній процес дитячого садка, в процес навчання студентів спеціальності: 6D010100 - «Дошкільне навчання і виховання» Інституту педагогіки і психології Казахського національного педагогічного університета імені Абая, систему перепідготовки педагогів-вихователів і методистів.

У першому розділі дисертації визначено науково-теоретичні основи розвитку комунікативних навичок у дітей старшого дошкільного віку в умовах оновленого змісту освіти. У другому розділі "Модель розвитку комунікативних навичок у дітей старшого дошкільного віку в умовах оновленого змісту освіти" представлена обґрунтована модель, що складається з 5-ти взаємопов'язаних блоків, із зазначенням цілей, завдань, методів і прийомів, основних принципів. У третьому розділі представлено результати констатувального, формувального і контрольного експериментів, показана динаміка оволодіння дітьми комунікативними навичками в ході реалізації Комплексної програми.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження. У дисертаційному дослідженні здійснено ґрунтовний аналіз теоретико-методичних засад розвитку комунікативних навичок у старших дошкільників.

Заслуговує на увагу розроблена дисертанткою структурно-змістовна модель розвитку комунікативних навичок у дітей старшого дошкільного віку, яка охоплює п'ять взаємопов'язаних блоків: концептуально-цільовий, структурно-змістовний, процесуально-технологічний блок, контрольньо-оцінний і результативний і включає такі компоненти: пізнавальний, емоційний і діяльнісний. Також визначено принципи, методи, основні етапи і рівні розвитку комунікативних навичок у дітей.

Відповідність дисертації вимогам, що пред'являються до наукової кваліфікаційної роботи. Дисертаційна робота виконана з використанням сучасних

методів наукового дослідження, зокрема, вимог до педагогічного дослідження, із застосуванням результатів зарубіжних досліджень.

Оцінюючи зазначені вище теоретичну та практичну цінність дисертаційної роботи висловимо такі зауваження: у положенні, що висувається на захист допущена неточність щодо визначення характеру комунікації в старшому дошкільному віці. Підкреслимо, що старший дошкільний вік характеризується позаситуативно-пізнавальною формою спілкування (М.Лісіна). Реалізація здобувачем третього і четвертого завдання дослідження має бути відображена у формулюванні предмету дисертаційного дослідження. Однак, ці зауваження не зменшують теоретичну і практичну цінність роботи і на етапі підготовки до захисту дисертаційного дослідження можуть бути усунені.

Рекомендація дисертації до публічного захисту

Дисертація Еркебаевой С.Ж. на тему: «Розвиток комунікативних навичок у дітей старшого дошкільного віку в умовах відновленого змісту освіти» повною мірою відповідає вимогам, що пред'являються до наукової кваліфікаційної роботи і заслуговує присудження ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю: 8D012 (6D010100) – «Дошкільне навчання і виховання».

Науковий консультант

Доктор педагогічних наук, професор,
головний науковий співробітник
лабораторії дошкільного освіти і виховання
Центру раннього розвитку дитини та
дошкільної освіти
Інституту проблем виховання НАПН України
Київ (Україна):

І. О.Луценко

Луценко І. О.

Луценко І. О.

Отзыв
научного консультанта

на диссертационную работу Еркэбаезой Сауле Жомартовны
«Развитие коммуникативных навыков у детей старшего дошкольного
возраста в условиях обновленного содержания образования»/
«Жаңартылған білім мазмұны жағдайында мектепке дейінгі ересек жастағы
балалардың коммуникативтік дағдысын дамыту»,
представленную на соискание степени «доктор философии» (PhD)
по специальности: 6D00100 - «Дошкольное обучение и воспитание»

Актуальность темы исследования

Диссертационная работа посвящена одной из мало изученных в Республике Казахстан проблем - развитию коммуникативных навыков у детей старшего дошкольного.

Тема исследования: «Развитие коммуникативных навыков у детей старшего дошкольного возраста в условиях обновленного содержания образования» на сегодняшний день является достаточно актуальной. Научный интерес к данной проблеме обусловлен тем, что наблюдается потребностью практики в развитии коммуникативных навыков у дошкольников и отсутствием научно обоснованного методического инструментария по их сопровождению в условиях дошкольной организации.

В диссертационном исследовании соискатель успешно решает целый ряд задач, которые ранее были рассмотрены не достаточно полно. Диссертанткой был проведен скрупулёзный анализ специальной литературы по проблеме исследования. В ходе рассмотрения научных подходов было выявлено противоречие между востребованностью системы дошкольного образования в теоретическом обосновании проблемы развития коммуникативных навыков у детей старшего дошкольного и недостаточностью современных исследований в данном направлении.

Учеными в области изучения вопросов развития коммуникативных навыков у детей старшего дошкольного возраста, в частности: Лисиной М.И., Репиной Т.А., Кравцовой Е.Е., Шерьяздановой Х.Т., Луценко И.А., Воронич Е.А., Лесняк И.В., Атымановой К.Ж. и др. доказано, что этот период является важным этапом социализации, психического и личностного развития. Сформированные коммуникативные навыки детей данного возраста, способствуют расширению сферы личностных контактов дошкольников, усвоению навыков активного взаимодействия, ориентировке в социальной сфере межличностных отношений людей, удовлетворению потребности в общении со сверстниками.

В настоящее время не предпринималось специальных научных исследований, направленных на разработку комплексной программы по развитию коммуникативных навыков, в триаде: ребенок - воспитатель; воспитатель - ребенок - родитель; ребенок - ребенок.

До сегодняшнего дня в системе дошкольного образования отсутствуют методические рекомендации и инструментарий по развитию

коммуникативных навыков у детей старшего дошкольного возраста в условиях обновленного содержания образования.

Таким образом, на основе вышеотмеченного, следует, что Еркебаева Сауле Жомартовна выбрала актуальное направление научного исследования.

Степень обоснованности и достоверности результатов

В диссертационной работе Еркебаевой С.Ж. достоверность и обоснованность результатов исследования достигнута методологическим, общенаучным и методическим обеспечением процесса исследования; реализацией гуманистического подхода, предполагающий уважение личности ребенка и его прав, признание самоценности дошкольного детства; личностно-ориентированного подхода, суть которого заключается в раскрытии природы и условий реализации индивидуально-развивающих функций образовательного процесса; деятельностного подхода, рассматривающий коммуникативное взаимодействие, как средство и условие развития личности; широким использованием результатов теоретических и экспериментальных исследований в образовательный процесс детского сада, тем самым обеспечив тесную взаимосвязь теории и практики; личным участием автора в учебно-воспитательном процессе в дошкольных организациях, в обучении студентов специальности: 6D00100 - «Дошкольное обучение и воспитание», института педагогики и психологии Казахского национального педагогического университета имени Абая, в системе переподготовки педагогов-воспитателей и методистов.

Теоретическое и практическое значение результатов

Диссертационное исследование Еркебаевой С.Ж. свидетельствует о высоком уровне теоретико-методологической подготовки автора, поскольку ею осуществлено обоснованное и весьма эффективное применение адекватных концептуальных подходов и статистико-математических методов полученных результатов.

В диссертационной работе Еркебаевой С.Ж. раскрыты теоретико-методологические основы развития коммуникативных навыков, выявлены психолого-педагогические особенности их формирования в старшем дошкольном возрасте; даны определения «коммуникация», «коммуникативные навыки», применительно к дошкольникам, представлена развернутая Модель развития коммуникативных навыков у детей старшего дошкольного возраста в условиях обновленного содержания образования, а также комплексная авторская Программа по развитию вышеуказанных навыков, включающая четыре самостоятельных подпрограмм.

Таким образом, можно сделать вывод, что Еркебаева Сауле Жомартовна выбрала правильное направление исследования. Изученная ею тема является актуальной и материалы диссертации могут значительно обогатить теоретический и практический уровень практикующих специалистов и в это отразится на результативности учебно-воспитательного процесса современного детского сада.

Соответствие диссертации требованиям, предъявляемым к научной квалификационной работе

Диссертационная работа Еркебаевой С.Ж. на тему: «Развитие коммуникативных навыков у детей старшего дошкольного возраста в условиях обновленного содержания образования», выполнена с использованием современных методов научных исследований, содержит научно-исследовательские (методические, практические) разделы по основным защищаемым положениям, базируется на передовом международном опыте в области дошкольной педагогики.

Научно-исследовательская работа написана в соответствии с требованиями, предъявляемыми к научной квалификационной работе.

В ходе работы над диссертацией Сауле Жомартовна Еркебаева проявила себя сформировавшимся специалистом в области дошкольного образования и изучения вопросов, касающихся развития коммуникативных навыков у детей старшего дошкольного возраста в условиях современного детского сада. Результаты исследования квалифицируются как научное достижение, полученные результаты и выводы находят практическое применение, обладающее научной новизной, теоретической и практической значимостью.

Оценивая указанные выше теоретическую и практическую ценность диссертационной работы отметим, наличие некоторых несущественных технических ошибок в ее оформлении. Однако, данные замечания не уменьшают теоретическую и практическую ценность работы. Их можно принять как рекомендации.

Рекомендация диссертации к публичной защите

Диссертация в полной мере отвечает требованиям, предъявляемым такого рода работам и заслуживает присуждения искомой степени доктора философии (PhD) по специальности: 6D001000 - «Дошкольное обучение и воспитание».

Научный консультант

Доктор педагогических наук, профессор
Главный научный сотрудник
лаборатории дошкольного обучения и воспитания
Центра раннего развития ребенка и
дошкольного образования
института проблем воспитания НАПН Украины
Киев (Украина):

Луценко И.А.

Перевод текста документа с украинского языка на русский язык выполнен переводчиком Журтыбаевой Гулназ Мухамедалиевной, ИИН 770502401865, седьмого октября две тысячи двадцать второго года

Подпись Ж. Нурталиева Гулназ Мухамедалиевна

Республика Казахстан, город Алматы, седьмое октября две тысячи двадцать второго года. Я, Нурталиева Гулназ Кайсина, нотариус города Алматы, государственная лицензия № 0000467 от 03 мая 1999 года, выдана Министерством юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи переводчика Журтыбаевой Гулназ Мухамедалиевны. Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 6552
Взыскано: 92+1531 тенге

Нотариус:

Пронумеровано и прошнуровано
на _____
5/11/21
_____ страниц
Нотариус _____

